

ชื่อเรื่อง	รูปแบบที่เหมาะสมเพื่อการบริหารงานยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพในจังหวัดแพร่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวนิติกาญจน์ นาคประสม
ชื่อปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดแพร่ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดแพร่ และ 4) เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลให้ได้มาซึ่งรูปแบบ ระบบ และกลไกการทำงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดแพร่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Approach) ศึกษาหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด บทบาท หน้าที่ โครงสร้างและการจัดระบบงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและอาศัยแนวคำถามสัมภาษณ์ผู้บริหารและปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า

1. การเกิดขึ้นของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดสืบเนื่องมาจากแนวคิดที่ว่าต้องการจัดตั้งองค์กรศูนย์กลางการบริหารและการให้บริการประชาชนในระดับภูมิภาคทุกจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและบูรณาการงานของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัดในลักษณะเป็นศูนย์รวมในการบริหารจัดการและการให้บริการที่มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งการประสานงานและบูรณาการกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่จังหวัด ตามระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการและตามกระบวนการยุติธรรมในระดับจังหวัด โดยเริ่มดำเนินการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ในทุกจังหวัด เป็นต้น ภายใต้อำนาจของระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด พ.ศ. 2548 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550)

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดแพร่ พบว่าขาดหน่วยงานเจ้าภาพหลักทำให้ไม่อาจดำเนินการบูรณาการทั้งในด้านการวางแผนและด้านการบริหารงานด้านอื่นได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นองค์กรที่ขาดเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการจัดองค์การ (organize) ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สามารถกำหนดเป้าหมาย กำกับการดำเนินงานสู่

เป้าหมาย และประเมินผลงานเพื่อนำมาปรับปรุงเป้าหมายหรือการดำเนินงานได้ ดังนั้น ผลการดำเนินงานยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานกับประสิทธิผลการดำเนินงาน พบว่าในทางปฏิบัตินโยบายที่เป็นรูปธรรมของผู้บริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเกี่ยวกับภารกิจหลักยังไม่ชัดเจน การนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจึงวัดผลไม่ได้ แสดงว่าโครงสร้างสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทำให้งานสำนักงานยุติธรรมจังหวัดยังไม่บรรลุเป้าหมายหรือประสิทธิผลเท่าที่ควร

4. รูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารงาน คือจัดมีระบบและกลไกในการบริหารงานโดยสร้างข้อกำหนดขึ้นมารองรับอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน และจัดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เพื่อให้เกิดการบูรณาการทั้งในด้านโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงาน

คำสำคัญ : สำนักงานยุติธรรมจังหวัด, รูปแบบการบริหารงาน, งานยุติธรรม, ประสิทธิภาพ

Title	An Appropriate Model for the Effectiveness of Justice Administration in Phrae Province
Author	Miss Nitikan Nakprasom
Degree of	Doctor of Philosophy in Administrative Science
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Chalermchai Panyadee

ABSTRACT

The objectives of this qualitative study were to: 1) investigate the arisen process and the existence of the Provincial Justice Office; 2) explore effectiveness of the Phrae Provincial Justice Office; 3) explore factors on structure and implementation process of the Phrae Provincial Justice Office; and 4) Synthesize data to obtain form, system and operational mechanism of the Phrae Provincial Justice Office. Documentary review on policies and purposes of the establishment of the Phrae Provincial Justice office as well as roles, duties, structure, and the management of task system. Also, executives and practitioners were interviewed to obtain data.

1. The establishment of the provincial justice office was due to needs for the establishment of the organization center for administration and task integration of all provinces. Its function was to coordinate and integrate tasks of various agencies under the supervision of the Ministry of justice. This aimed to provide services unity services with efficiency for highest beneficiary to local people. It also included coordination and integration with various government agencies and other organizations in the province. This was in accordance with the system of integrated management and Justice process at the provincial level. The establishment of the provincial justice office was begun in fiscal year 2005 of all provinces. This was under the authority of the Ministry of Justice's rules and regulations on the administration of provincial justice office, 2005 (amendment in 2007)

2. Effectiveness of Phrae Provincial Justice Office implementation Findings showed that it lacked of a main host agency which had a negative effect on the

integration in planning and management of other tasks. This implied that the provincial justice office was an organization lacking of necessary conditions for effective organizing. Therefore, operational outcomes were not as effective as it should be.

3. A relationship between the factors on structure / implementation process and effectiveness of implement. It was found that there was unclear in terms of concrete practice policy of the provincial justice office administration. This was related to unclear main tasks and successful implementation could not be evaluated. This implied the structure of the provincial justice office caused the office could not achieve the goal as set.

4. An appropriate form of task management It should have the preparation of system and mechanism of task management. This can be done by formulating laws to cope with an authority in implantation. Besides, it should have a main host agency for the occurrence of integration in terms of structure and implementation process.

Key Words: provincial justice office, task management form, justice tasks effectiveness